

Seletuskiri eriolukorra juhi korralduse „Eriolukorra meetmete rakendamine“ juurde

1. Sissejuhatus

Vabariigi Valitsus kehtestas 12. märtsil 2020. aastal korraldusega nr 76 Eestis eriolukorra.

Eriolukorra lahendamiseks tuleb kehtestada ka meetmed, mis nähakse ette korralduse eelnõus.

Hädaolukorra seaduse (edaspidi *HOS*) kohaselt on hädaolukord sündmus või sündmuste ahel või elutähtsa teenuse katkestus, mis ohustab paljude inimeste elu või tervist, põhjustab suure varalise kahju, suure keskkonnakahju või tõsiseid ja ulatuslikke häireid elutähtsa teenuse toimepidevuses ning mille lahendamiseks on vajalik mitme asutuse või nende kaasatud isikute kiire kooskõlastatud tegevus, rakendada tavapärasest erinevat juhtimiskorraldust ning kaasata tavapärasest oluliselt rohkem isikuid ja vahendeid (*HOS* § 2 lg 1).

Korralduse eelnõu koostasid Haridus- ja Teadusministeeriumi, Justiitsministeeriumi, Kultuuriministeeriumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, Riigikantselei, Siseministeeriumi, Sotsiaalministeeriumi ja Välisministeeriumi juristid.

Selgitused eelnõu punkti 1 kohta.

Oluline on tagada, et näiteks elutähtsa teenuse osutajate, ühistranspordi valdkonna, haiglate jt elutähtsate valdkondade töötajad saaksid tööülesandeid täita ja nende lasteaiaaeglaste laste hoiuteenus oleks korraldatud. Korraldusega nähakse ette, et lasteaia ja lapsehoiu lahtioleku ja töökorralduse otsustab pidaja lähtudes sellest, et eespool nimetatud töötajate laste hoid oleks korraldatud.

Sanitaarkontrolli rakendab Politsei- ja Piirivalveamet Terviseameti juhiste alusel. Mehitatud piiripunktides saab Politsei- ja Piirivalveamet korrakaitseaduse (edaspidi *KORS*) § 30 alusel isiku peatada ja teda küsitleda, kui on alust arvata, et isikul on andmeid ohu ennetamiseks, väljaselgitamiseks või tõrjumiseks või korrarikkumise kõrvaldamiseks.

Sotsiaalministeerium ja Välisministeerium jätkavad tegevust, mille kohaselt igapäevaselt vaadatakse üle riskipiirkondade määratlus ning antakse sellest ülevaade ka eriolukorra juhile. Terviseamet on juba välja töötanud soovitusel koduses isolatsioonis olevatele isikutele ning vajadusel seda täiendatakse. Juhul kui koduse isolatsiooni reegleid on vaja täiendada lähtuvalt teiste asutuste pädevusest (nt turistidele kehtivad isolatsiooni reeglid), siis tehakse seda koostöös asjaomaste asutustega. Välisministeerium ja Riigikantselei peavad tagama saatkondade ja nende riikide kodanike teavitamise.

Selgitused eelnõu punkti 2 kohta.

PPVS § 7⁷ ja *KORS* § 30 alusel nõuab Politsei- ja Piirivalveamet mehitatud piiripunktides järgmisi andmeid: isiku nimi, lähteriik, transiitriik, sihtriik, e-post, telefon, elukoht või viibimiskoht. Samuti on politseil õigus nimetatud ülesande täitmisel edastada pädevale asutusele vajalikus ulatuses isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid. Meetmete kohaldamise eesmärgiks on nakkushaiguse epideemilise leviku tõkestamine. Nimetatud andmed on vajalikud tuvastamiseks kas reisijad tulevad Eestisse riskipiirkonnaks määratud riikidest.

Isikut peab teavitama Eestis viiruse leviku tõkestamiseks kehtivatest reeglitest.

Selgitused eelnõu punkti 3 kohta.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumil, Sotsiaalministeeriumil ja Välisministeeriumil koostöös reisilaevandusettevõtjatega töötada välja ja rakendada meetmeid viiruse leviku piiramiseks. Nimetatud meetmetest tuleb teavitada reisijaid juba pileti ostmise, samuti tuleb teavitada ka neid, kes on juba pileti ostnud.

Korraldus jõustub selle allakirjutamisest.

Praeguse korraldusega kehtestatakse inimeste elu ja tervise ning ülekaaluka avaliku huvi kaitseks täpsemad meetmed, mis on hädavajalikud viiruse leviku tõkestamiseks. Põhjendused ja kaalutlused on kirjas korralduse seletuskirjas. Korralduse seletuskiri avaldatakse Vabariigi Valitsuse veebilehel.

Eriolukorra meetme nõuetekohaselt täitmata jätmisel rakendatakse korrakaitseaduse § 28 lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendeid. Sunniraha suurus on 2000 eurot (HOS § 47).

Korraldust on võimalik vaidlustada halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.